

N:o 115.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtande af tre lägenheter från förra kvartermästarbostället Lörstad n:r 1 och 2 i Kalmar län; gifven Stockholms slott den 29 mars 1912.

Med åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att tre till förra kvartermästarbostället 1 $\frac{1}{2}$ mantal Lörstad n:r 1 och 2 i Blackstads socken af Kalmar län hörande, i statsrådsprotokollet närmare angifna lägenheter må hvar för sig i enlighet med kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser upplåtas från ifrågavarande kronoegendom, dock med förbehåll i afseende å upplåtelsen af lägenheten Lilla Lörstad om rätt för innehafvare af lägenheten Grytebäck och af egendomens hufvudgård att fritt begagna väg öfver Lilla Lörstad på sätt i stadsrådsprotokollet närmare angifvits.

De till ärendet hörande handlingar och kartor skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas, och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 mars 1912.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 BERG,
 BERGSTRÖM,
 friherre ADELSWÄRD,
 PETRÉN,
 STENSTRÖM,
 LARSSON,
 SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Petersson, anförde vidare.

Vid en den 18 juli 1911 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1914 af förra kvartermästarbostället 1½ mantal Lörstad n:r 1 och 2 i Blackstads socken af Kalmar län, hvilken egendom lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning af tre områden från egendomen.

Detta ärende har domänstyrelsen i underdänig skrifvelse den 2 februari 1912 underställt Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver ofvanberörda förrättning och öfriga ärendet rörande handlingar, däribland fyra år 1911 af t. f. extra landtmätaren Petrus Möller upprättade kartor med beskrifningar, däraf en

öfver alla ägorna till egendomen och de andra utgörande specialkartor öfver de föreslagna afsöndringarna.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 2 mil från Ankarsrums järnvägsstation och lika långt från Gamleby köping, innehåller en sammanlagd areal af 387 hektar 19 ar.

Å egendomen finnas, bland annat, en lägenhet Lilla Lörstad och ett torp Grytebäck.

Till Lilla Lörstad, som är bebyggd med boningshus och uthus, tillhöriga egendomens arrendator Alexander Andersson, brukas de ägor, som motsvara ägofigurerna å kartan öfver egendomen n:r 199—201 med en areal af 33.4 ar, och till Grytebäck, som innehafves af torparen Axel Hugo Andersson Liljeberg, hvilken jämte sin fader brukat detsamma i öfver 27 år, häfdas de områden, som betecknats å samma karta med ägofigurerna n:r 230—238 och 243—269 a, om sammanlagdt 7 hektar 25.4 ar. Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att berörda lägenhet och torp måtte från egendomen afsöndras och försälgas till deras nuvarande innehafvare med den förändring i ofvannämnda arealer, som angifvits å specialkartorna n:r 3 och 2 med tillhörande beskrifningar. Lägenheten Lilla Lörstad skulle sålunda komma att omfatta 75.9 ar tomt och åker, 64.9 ar afrösningsjord och 8.2 ar impediment, eller tillhoppa 1 hektar 49 ar, motsvarande ägofigurerna n:r 1—10 å förberörda specialkarta n:r 3, och torpet Grytebäck 3 hektar 41 ar tomt och åker, 50.7 ar äng, 10 hektar 98.3 ar afrösningsjord och 10 ar impediment eller tillhoppa 15 hektar, motsvarande ägofigurerna n:r 1—41 å förberörda specialkarta n:r 2.

Härjämte hafva uppskattningsmännen till försäljning föreslagit ett obebyggdt område, som angifvits å kartan öfver egendomen med ägofigurerna n:r 5, 6, 7, 8, 9 och 15 samt delar af n:r 10, 11, 12, 13, 14, 411 och 416 samt å specialkartan n:r 1 med ägofigurerna n:r 1—15 om tillhoppa 2 hektar 82.2 ar, däraf 1 hektar 44.3 ar åker, 33.5 ar äng, 99.1 ar afrösningsjord och 5.3 ar impediment, och hvilket område skomakaren Gustaf Grönberg förklarar sig önska köpa till eget hem.

Anledning att föreslå flera än nu nämnda tre afsöndringar hafva uppskattningsmännen ansett icke föreligga; och hafva afsöndringarna åsatts följande saluvärden: lägenheten Lilla Lörstad 600 kronor, däraf för växande skog 65 kronor 75 öre, torpet Grytebäck 3,812 kronor, däraf för växande skog 1,495 kronor 37 öre, och den obebyggda lägenheten 1,123 kronor, däraf för växande skog 222 kronor 58 öre.

Därest lägenheterna icke skulle komma att försälas, hafva desamma åsatts arrendevärden af respektive 50, 200 och 60 kronor.

Uti afgifvet yttrande vid uppskattningsförrättningen har vederbörande jägmästare förklarat sig anse ifrågavarande områden utan någon som helst olägenhet för hufvudgården kunna afsöndras och försälas.

Med eget, uppskattningsinstrumentet bifogadt yttrande har Kungl. Maj:ts befallningshafvande öfverlämnat dels en skrift från förbemälde Grönberg, hvari denne af anförda skäl anhållit, att det obebyggda område, hvarå han vore spekulant, måtte utvidgas med omkring $\frac{1}{2}$ tunnland åkerjord och 2 tunnland hagmark, dels ock yttrande häröfver af domänintendenten i länet å uppskattningsmännens vägnar, däri meddelats, att Grönberg varit personligen närvarande vid uppskattnings-tillfället, då äfven området enligt Grönbergs önskan bestämts så, som ofvan angifvits samt utmärkts å kartan, hvarefter landtmätaren uträknat storleken däraf och därstädes befintlig skog värderats af jägmästaren; att dessa arbeten måste delvis omgöras i händelse af bifall till ansökningen; att uppskattningsförrättning ej skulle kunna afslutas, om afseende skulle fästas å förnyade ansökningar, hvilka såsom den förevarande därefter inkomme, samt att Grönberg vore till yrket skomakare och ej ägde förutsättning att sköta jordbruk. På grund af det anförda har ansökningen ej kunnat af uppskattningsmännen biträdas.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande har för egen del tillstyrkt uppskattningsmännens förslag i afseende å lägenheten Lilla Lörstad och torpet Grytebäck samt beträffande ofvanberörda obebyggda område förmält sig i likhet med domänintendenten anse förbemälde Grönbergs framställning om ökning af arealen för lägenheten ej böra bifallas samt hemställt, att området i fråga med den af uppskattningsmännen föreslagna areal måtte utbjudas till försäljning enligt 9:de punkten af nådiga kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar.

Enligt under hand till domänstyrelsen inkommen upplysning af landskamreraren i länet måste den lägenheten Lilla Lörstad genomlöpande väg, som å specialkartan öfver lägenheten betecknats med n:r 3, bibehållas såsom utfartsväg för lägenheten Grytebäck och jämväl användas af hufvudgården såsom väg till de norr om sistnämnda lägenhet belägna ägotrakterna.

Domänstyrelsen, som biträdt uppskattningsmännens förslag, har tillika meddelat, att egendomens arrendator förbemälde Alexander Anders-

son enligt vederbörlig taxeringslängd taxerats allenast för inkomst af arrende 500 kronor.

På grund af hvad i ärendet sålunda förekommit, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva,

att ofvannämnda tre lägenheter må med af uppskattningsmännen föreslagna områden hvar för sig i enlighet med ofvan åberopade nådiga kungörelse den 31 december 1909 och med iakttagande af de i nådiga brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af de genom nämnda kungörelse fastställda grunder meddelade närmare bestämmelser upplåtas från ifrågavarande kronoegendom, dock med förbehåll i afseende å upplåtelsen af lägenheten Lilla Lörstad om rätt för innehafvare af lägenheten Grytebäck och af egendomens hufvudgård att fritt begagna väg öfver Lilla Lörstad på sätt ofvan angifvits.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna nådigt bifall och förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:
Curt Rothlieb.